

**UMNYANGO WEMFUNDO WASEGAUTENG
UKUHLOLWA KWEBANGA LESHUMI NAMBILI**

**ISIZULU ULIMI LWESIBILI
IZINGA ELIPHANSI**

**ISIGABA A
IZINKONDLO**

UMBUZO 1

1.1	Sibonda SikaZulu.	(1)
1.2	NguMathenjwa L. J.	(1)
1.3	Ikhuluma ngoShaka ngoba ithi mntakaSenzangakhona.	(2)
1.4	Seswele no Sibonga.	(2)
1.5	NguShaka.	(1)
1.6	Ngokuthi enze abantu bakwaZulu bezwane babe munye.	(2)
1.7	Abafundi kumele basho isifundo abasithola kule nkondlo
Njengokuthi uZulu uhlulekile ukufeza izifiso zikamntakaSenzangakhona kodwa kulokhu akwenza noZulu uyabalwa uma kubalwa abantu baseNingizimu Afrika.	(4)
1.8	AmaNgisi abeSutho njll.	(2)
1.9	Yayizobonga ubunye nobumbano abuhlwanyela.	(2)
1.10	Ngabanye abantu bezizwe.	(1)
1.11	Ukubongela umuntu.	(2)
		[20]
1.12	Yebo. Abafundi kumele basho ukuthi isihloko siyahambelana nenkondlo na. Kumele basekele lokho abakushoyo ngokuveza amaphuzu amathathu asenkondlweni.	(4)
	<p>Namhlanje – leli gama libhekise empilweni ephilwa kulezi zinsuku.
Kulezi zinsuku sithola abantu belwa belwela ize.
Ebinzeni lokuqala balwela ize.
Ebinzeni lesithathu babulalana bodwa kodwa isizathu asaziwa</p>	
1.13	Isifaniso.	(1)
1.14	Kusho ukuthi zivele ngenxa yobandlululo.	(2)

- 1.15 1.15.1 Igazi ibinza 2 umugqa1 no2, ukukhanya ibinza 6 umugqa23 no24 (2)
 1.15.2 -le ibinza 4 umugqa 13 no 14 -ma ibinza 6 umugqa23 no24 (2)
 1.15.3 Inzondo ibinza 4 umugqa 15 no 16. (2)
- 1.16 Into engaziwa noma engaxazululeki. (2)
- 1.17 Abafundi kumele basho ukuthi ibinza 2 likhuluma ngani bese benika nesibonelo. Ukuchitheka kwegazi ngenxa yokubulala. (3)
 Indlela abantu ababulalana ngayo sekugobhoza igazi, okusho ukuthi bafa kakhulu noma ngobuningi. Inzondo namagqubu kubusa izinhliziyi. Umuntu usebonakala njengesilwane okumelwe sibulawe uma sibonwa.
- 1.18 Ngoba uqoma okuthandayo. Uma ungakuthandi awuzukukuqoma noma ukuzikhethela okuthandayo. (2)
 [20]
 [40]

ISIGABA B
UMDLALO

UMBUZO 2

- 2.1 Kusho ukuthi xola noma ukushwelezisa. (2)
- 2.2 Usuke ekhuluma amanga. (2)
- 2.3 Ukungamazi omunye umuntu ukuthi uyini noma umedelele. (2)
- 2.4 Kungoba azi ukuthi uZaba uthandana no ndlunkulu manje usesaba ukuthi uma uMgidi esethola ngamathambo kaMzwezwe uzoba senkingeni. (3)
- 2.5 Inkosi ayikholwa ukuthi uSonkanise akuyona ingane yayo. UMsanka akasekeli ngoba uyazi ukuthi undlunkulu ukhuleliswe nguZaba. (3)
- 2.6 2.6.1 UMsanka yinduna yenkosi. (1)
 2.6.2 UMgidi yinkosi. (1)
 2.6.3 UMzwezwe inyanga enkulu yenkosi. (1)
- 2.7 Yinto engenangqondo / ebhedayo / engezwakali / umbhedo. (2)
- 2.8 Baselawini lenkosi. (1)
- 2.9 Ukuthi amathambo akhe awashayi phansi. (2)
 [20]
- 2.10 Umuntu onenhliziyi embi. (1)
- 2.11 Ngoba kwakungumthetho ukuthi inkosi izikhethela umuntu ezomthatha. (2)

- 2.12 Nokufa. (1)
- 2.13 Isiphoxo, umuntu omane enze nje engacabanganga. (2)
- 2.14 UThulisile wathi wayengeke ayiqome inkosi noma ngabe yayize nomuthi onjani. Lokhu kuveza ukuba nesibindi kwakhe ngoba wala inkosi phambi kwayo, nabantu bayo. (2)
- 2.15 Uchaza ukuthi umuntu wenza lokhu atshelwa yinhliziyi yakhe ukuthi akwenze. (2)
- 2.16 2.16.1 Wenza uZaba inceku yakhe enkulu futhi wayezobakhela esigodlweni benoThulisile. (2)
- 2.16.2 Wenza uMsanka insila yakhe (2)
- 2.16.3 Wenza uKhonzeni indlovukazi yakhe. (2)
- 2.17 Abafundi kumele baveze isifundo abasitholile ngesenzo sikaZaba noThulisile njengokuthi uthando olunesibindi lungamelana nanoma yini.
- Isib. – UThulisile utshela inkosi ukuthi akayithandi (4)
- UZaba wake wabophela isithunywa senkosi exhibeni. [20]
- [40]

ISIGABA C INOVELI

UMBUZO 3

- 3.1.1 Ukucabangisisa amazwi umuntu aqeda ukuwakhuluma (1)
- 3.1.2 Ukugxumela umuntu umbambe. (1)
- 3.2 Babenebhizinisi elilodwa, inkampani yokwakha, uKubheka wayesebenza kanti uZikode wayefaka imali lapho idingeka khona. (2)
- 3.3 UZikode wayekhala ngokuthi uKubheka uthola imali elingana neyakhe kanti akafakanga mali enkampanini. (2)
- 3.4 Ukhuluma ngamaphoyisa. (1)
- 3.5 UKubheka wabulala uZikode wase ebambisa isidumbu sasemoshali umzimba kaZikode. (3)
- 3.6 Ejele/ eVatelifali. (1)
- 3.7 Ehhovisi likaNgubane. (1)
- 3.8 Obugebengu. (1)
- 3.9 Ungusomabhizinisi. (1)

- 3.10 Yindaba yokubulala uZikode. (2)
- 3.11 Abafundi kumele baveze isifundo abasithole endabeni. Kumele basekele ngamaphuzu amabili.
Isib: Ungamfiseli omunye umuntu okubi ngoba nawe kungakwehlela. UZikode wayefuna ukubulala uKubheka kodwa kwagcina kushone yena. (4)
- Okufana nokuthi akumele wenze okubi ngoba wesaba ukuboshwa. Nokuthi uma uvala okubi ngokubi izinto zakho aziyukulunga. [20]
- 3.12 UMhlobo Mvubu. (2)
- 3.13 UZethu Kubheka. (1)
- 3.14 Ukubulala uMhlobo. (2)
- 3.15 Ukuthi uMhlobo ubulawe nguye. (2)
- 3.16 Likusho ngoba kwatholakala ukuthi uZethu akuyena umbulali. Uthole umbulali wangempela. (2)
- 3.17 UKubheka nguyise kaDuduzile. (1)
UTHulane isoka likaDuduzile (1)
UTHulane uzoba umkhwenyane kaKubheka. (1)
- 3.18 NguZethu. (1)
- 3.19 NguZondo noMakhanya. (2)
- 3.20 Abafundi kumele baveze ukuhambelana kwesihloko nenoveli ngokuveza iphuzu elilodwa. (3)
Njengokuthi yebo isihloko siyahambelana nendaba ngoba ekugcineni indaba yenzeka enkantolo.
- 3.21 UThandi ngunobhala kaNgubane (1)
UThemba ngumseshi kaNgubane. (1)
- [20]
- [40]

**ISIGABA D
UBUCIKO BOMLOMO**

UMBUZO 4

- 4.1 Isilandelo. Indlela esibhalwe ngayo. Umbuzo olandelwa yimpendulo. (3)
- 4.2 Isilandelo yinkondlo yokuthokozisa. (2)
- 4.3 Ngabantwana kanye nabazanyana. (2)
- 4.4 Kumele kube nabantu ababili kuya kwabaphezulu ukuze ibe mnandi. (3)
- 4.5 4.5.1 Wo- Ba- A- (2)
4.5.2 Bawunikwe Azosinikw' (2)
4.5.3 Dlokweni. (1)
- 4.6 Yebo. (1)
- 4.7 Afuna isankumpaza noma afuna ukudla. (2)
- 4.8 Kusenhla nendlu. (2)
[20]
- 4.9 Insumansumane. Ngoba ayithintene nenkolo noma ezomlando kanti futhi inabalingiswa abayizilwane. (3)
- 4.10 Ukuqamba amanga. (2)
- 4.11 Ngoba efuna ibhubesi lingamudli. (2)
- 4.12 Incane kakhulu. (2)
- 4.13 Cha, ngoba nalo lalifuna ukudla. (3)
- 4.14 Abafundi kumele baveze amaphuzu amabili akhombisa ukuhlakanipha kukanogwaja. Wakohlisa ibhubesi ukuze akwazi ukusinda, wenza ukuthi ibhubesi kube yilona elithola inyama wathi ekugcineni wathungela umsila webhubesi ophahleni wakwazi ukuthi adle yodwa inyama. (4)
- 4.15 Abafundi kumele baveze isifundo abasithola ngale nganekwane. Emhlabeni akumele wethembe wonke umuntu ngoba ibhubesi lethemba uNogwaja, lavuma ukulandela iqhinga lakhe kanti unogwaja uyalisebenzisa ukufeza izifiso zakhe. Inhliziyo ende ayilungile. Makungathi uma umuntu ekusizile bese uyamjikela njengonogwaja esedla inyama yedwa engasaliphi ibhubesi. (4)
[20]
- [40]**

ISIGABA E
IZINDABA EZIMFUSHANE

UMBUZO 5

5.1	Buyel' Ekhaya.	(1)
5.2	Ukuzilungiselela ukuhamba.	(2)
5.3	Ukwenza sengathi awunandaba nokwenzekayo.	(2)
5.4	Sisho ukuthi uchitha isikhathi ngento oyenzayo / akusizi lutho.	(2)
5.5	Baya emshadweni.	(2)
5.6	Unguthisha	(1)
5.7	Ngoba akakwazi ukushada nentombi ayithandayo.	(3)
5.8	Ngoba bona bayaziqhayisa bagqoka namabhulukwe.	(2)
5.9	Abafundi kumele baveze ukuthi isihloko sendatshana siyambelana nendatshana yonke na? Njengokuthi isihloko siyambelana nendaba ngoba ngalolu suku kwakuculwa ingoma ethi Buyel' ekhaya njll.	(3)
5.10	Iphetha ngokuthi uNomagoli agcine eseshade noBongani ngoba bonke ngamakholwa.	(2)
		[20]
5.11	Abafundi kumele baveze ukuhambelana kwesihloko kanye nendatshana. Njengokuthi unkosikazi kaDaluxolo washaywa ngunembeza wokuthi uyazi ukuthi ngubani owabulala indoda yakhe.	(3)
5.12	NguDaluxolo Biyela.	(2)
5.13	Wayeya eKapa emhlanganweni wasemsebenzini	(2)
5.14	Wedlula uMaMdunge.	(1)
5.15	Ngoba wayazi ukuthi isoka lakhe lisekamelweni.	(1)
5.16	5.16.1 Kwesibhamu.	(1)
	5.16.2 Yisoka likaMaMdunge.	(1)

- 5.17 Ukubona uDaluxolo eselele phansi edutshuliwe noma ukuqhuma kwesibhamu. (2)
- 5.18 Wavuswa nguJoel esemthela ngamanzi. (2)
- 5.19 Abafundi kumele babhale isifundo abasithola kule ndatshana ngokusebenzisa amaphuzu amathathu. Impendulo yabo kumele bayibhekise endabeni.
- Uma owesifazane eshadile akumele athande abanye abantu besilisa uma uMaMdunge wayengenalo ishende uDaluxolo wayengezukululawa.
 - Uma umuntu esebhaqiwe makangenzi okunye okubi ngaphezulu njengoba sithola uDaluxolo esebulawa nje.
 - Uma ungumuntu lalela unembeza wakho. Sithola uMaMdunge eselahlwa ngunembeza efuna ukuyotshela uyisezala okwenzekile. (5)
- [20]
- [40]
- 80